

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 15CoP/146/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3123206757
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Mejstřík
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:3123206757.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Mejstříka a členiek senátu JUDr. Miriam Štillovej a Mgr. Silvie Tisovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, dieťa rodičov, matka: B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. E. XX, XXX XX E., zastúpená JUDr. Zuzanou Loffayovou, advokátkou so sídlom Beckovská Vieska 623, 916 31 Kočovce, IČO: 37 508 857, otec: F. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom XX. XXXXXXXX XXXX/XX, XXX XX A., o návrhu starej matky maloletého G. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom XX. XXXXXXXX XXXX/XX, XXX XX A. na úpravu styku s maloletým, o odvolaní starej matky maloletého proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č. k. 76P/32/2023-58 zo dňa 02.02.2024 takto

rozhodol:

- Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom č. k. 76P/32/2023-58 zo dňa 02.02.2024 Okresný súd Trenčín (ďalej aj „súd prvej inštancie“) vo výroku I. návrh starej matky maloletého G. B., nar. XX.XX.XXXX, zamietol. Vo výroku II. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Rozhodnutie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 25 ods. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších zmien a doplnení (ďalej len „Zákon o rodine“), ako aj § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).

V rámci odôvodnenia súd prvej inštancie uviedol, že sa stará matka návrhom domáhala, aby súd upravil jej styk s maloletým tak, aby sa s ním mohla telefonicky kontaktovať každý týždeň vo štvrtok v mesiaci počas celého roka od 18,00 hod. v dĺžke 30 minút bez prítomnosti matky maloletého a B. C. v miestnosti, kde prebieha hovor a zároveň, aby súd potom v prípade, že matka poruší toto rozhodnutie, zaviazal matku povinnosťou zaplatiť pokutu podľa počtu porušení rozhodnutia súdu. Súd prvej inštancie poukázal na to, že naposledy boli práva rodičov k maloletému v oblasti styku a výživného upravené rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 07.09.2022 č. k. 8P/56/2020-209, kde konanie bolo v časti návrhu otca na zmenu zverenia maloletého zastavené a súčasne bola schválená rodičovská dohoda, kde došlo k zvýšeniu výživného na sumu 200 eur mesačne od 01.10.2022 a k úprave styku tak, že otec je oprávnený sa s maloletým A. stretávať každú párnou stredu od 15,00 hod. do 19,00 hod., každý párný víkend od piatka od 16,00 hod. do nedele do 18,00 hod., zároveň bolo upravené aj stretávanie sa otca s maloletým počas letných školských prázdnin, jarných školských prázdnin, zimných školských prázdnin, Veľkonočných sviatkov, kedy neplatí bežná úprava styku. Zároveň bolo rozhodnuté, že otec je oprávnený maloletého A. kontaktovať telefonicky každú nepárnu stredu od 18,00 hod. do 18,15 hod. a každý nepárny piatok od 16,00 hod. do 16,15 hod. je matka povinná telefonický kontakt maloletému umožniť. Súd prvej inštancie konštatoval, že zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa

25.10.2023 vyplýva, že stretnutia otca s maloletým sa realizujú v zmysle rozhodnutia súdu, v tom čase sa maloletý stretáva aj so svojou starou matkou G. B., čiže ona má zabezpečený pravidelný osobný kontakt so svojím vnukom, otec má tiež upravený telefonický kontakt so synom každú nepárnu stredu a piatok, kedy takisto môže starej matke umožniť, aby sa s maloletým porozprávala. Návrh starej matky preto kolízny opatrovník považuje za nadbytočný. Aj z výsluchu starej matky G. B. vyplýva, že žije v spoločnej domácnosti s otcom maloletého, s vnukom sa stretáva v stredu, keď má otec stretnutia so synom počas štyroch hodín. Cez víkend, keď má otec styk s maloletým, takisto trávia čas všetci spoločne, nakoľko aj vnuk je rád, keď sú všetci spolu. Cez prázdniny nedajú otcovi dva týždne dovolenky, takže jeden týždeň trávi s vnukom ona - stará matka, jeden týždeň trávi s otcom, chodia tak spoločne na bicykle, keď sú sami, chodia do galérie, na zmrzlinu. Aj z výsluchu otca maloletého vyplynulo, že tvrdenia starej matky sú pravdivé, stará matka mu vždy v starostlivosti pomáha. Súd prvej inštancie konštatoval, že aj z predchádzajúcich konaní vyplýva, že vzťahy medzi matkou a otcom maloletého sú vážne narušené. Dochádza k rôznym konfliktom, v ktorých centre sa často ocitá aj maloletý a na základe súdnych rozhodnutí sa však realizuje styk otca s maloletým. Pokiaľ ide o navrhnutý telefonický kontakt starej matky s vnukom, súd prvej inštancie uviedol, že otec má možnosť telefonicky kontaktovať syna v nepárnu stredu a nepárny piatok, teda v čase, keď nemá upravený styk so synom počas víkendu. Počas týchto telefonátov má možnosť sa s vnukom kontaktovať aj stará matka, byť pri telefonovaní prítomná. Dieťa má už dostatočnú rozumovú vyspelosť na to, aby mohlo starej matke kedykoľvek zatelefonovať, ak to bude považovať za potrebné. Maloletý má, čo vyplýva z vyjadrení účastníkov, k dispozícii dva mobilné telefóny a nepochybne tak má možnosť kontaktovať starú matku v čase, keď nie je doma (ak je pravdivé tvrdenie, že matka mu v telefonickom kontakte s otcom bráni). Pokiaľ matka otcovi v telefonickom kontakte so synom bráni, je možné podať návrh na výkon rozhodnutia. Čo sa týka ukladania pokút, ktoré stará matka navrhovala vo svojom návrhu pre prípad porušenia uložených povinností, neprichádzalo podľa názoru súdu prvej inštancie do úvahy. Ukladanie pokút je súčasťou výkonu rozhodnutia v prípade, že sa neplnia súdom uložené povinnosti. Preto návrh starej matky ako nedôvodný bol zamietnutý. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 52 CMP.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie v zákonnej lehote podala odvolanie stará matka. V odvolaní poukázala na Ústavu Slovenskej republiky, Základné práva a slobody. Poukázala na to, že návrh podala z dôvodu, že matka sústavne porušuje právoplatné rozhodnutie súdu, s tým, že v rozhodnutí súdu je matka povinná maloletému umožniť telefonický kontakt s otcom. Matka si v priebehu roku 2023 až 2024 túto povinnosť nespĺnila už viac ako 70-krát. Okresný súd doteraz nepostihol matku maloletého za neplnenie si svojich povinností tak, ako jej to určil súd v právoplatnom rozsudku a v rodičovskej zmluve. V ďalšom poukázala na to, že z uznesenia súdu je známe, že matka maloletého navštevovala klinického psychológa a sústavne sofistikovaným spôsobom týra psychicky aj fyzicky svojho maloletého syna. Za celé obdobie od roku 2015 až doteraz matka podala trikrát trestné oznámenie na jej syna, že ju zbil, že ju napáda, šikanuje a neplní si svoje povinnosti, všetky tieto trestné oznámenia boli vyhodnotené ako nedôvodné a jej syn nebol vinný.

3. K odvolaniu starej matky sa vyjadrila matka maloletého dieťaťa, ktorá uviedla, že považuje rozsudok súdu prvej inštancie za vecne aj právne správny. Stará matka sa v odvolaní vyjadruje k rozhodnutiam, ktoré sa jej netýkajú, vyžaduje výkon rozhodnutia v úplne inej veci, kde nie je ani účastníkom konania, rada by nariaďovala namiesto súdu matke pokuty. Otec maloletého už podal návrh na výkon rozhodnutia, ktorý bol zamietnutý, nakoľko bolo preukázané, že matka si riadne plní všetky súdom uložené povinnosti. Vzhľadom k tomu, že otec maloletého dieťaťa má upravený styk s dieťaťom a tento žije so svojou matkou, teda navrhovateľkou v jednej domácnosti, má stará matka styk s vnukom zabezpečený presne v takých časoch, ako ho má aj otec, t. j. jej styk je oveľa širší ako je obvykle akýkoľvek styk maloletých detí so starými rodičmi. Otec aj stará matka neustále napádajú matku tým, že je psychicky chorá, žiadna psychiatrická diagnóza u matky nikdy zistená nebola. Matka navštevuje psychológa, aby sa naučila lepšie zvládať ataky otca, ktorý svoj tlak na ňu neustále stupňuje. Z tohto dôvodu žiada odvolací súd, aby predmetné rozhodnutie potvrdil.

4. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu starej matky uviedol, že táto má možnosť podieľať sa na výchove svojho vnuka, na pomoci so školskými povinnosťami a venovať sa vnukovi i pri jeho voľnočasových aktivitách, nakoľko žije v spoločnej domácnosti so svojím synom, ktorý má upravený styk s maloletým A. a má teda zabezpečený nadštandardný styk starého rodiča s vnukom, v porovnaní s ostatnými starými rodičmi, ktorí žijú v oddelených domácnostiach od svojich detí a stretávajú sa so

svojimi vnúčatami podstatne menej. Z tohto dôvodu úrad navrhuje, aby Krajský súd v Žiline potvrdil rozsudok Okresného súdu Trenčín.

5. Otec vo vyjadrení k vyjadreniu matky k odvolaniu starej matky uviedol, že s vyjadreniami matky a kolízneho opatrovníka nesúhlasí, v ďalšom sa vyjadroval k osobe kolízneho opatrovníka. Vyjadrenia matky k telefonickým hovorom otca s maloletým sa nezakladajú na pravde, matka svoje tvrdenia nevie podložiť žiadnymi relevantnými dôkazmi. Opätovne poukázal na to, že došlo k 80-násobnému porušeniu rozsudku sp. zn. 8P/56/2020 a keďže sa teda neuskutočňuje kontakt telefonický otca s maloletým, tak sa neuskutočňuje ani kontakt so starou matkou. V ďalšom sa vyjadroval a uvádzal skutočnosti nesúvisiace s danou vecou. Zároveň ešte doplnil, že matka, jej právna zástupkyňa, kolízna opatrovníčka, klinický psychológ žiadnym spôsobom nepreukázali, že by kontakt so starou matkou mal negatívny vplyv na vzťah maloletého s matkou, ani nejakým spôsobom negatívne ovplyvňoval psychický stav maloletého. Podľa názoru otca je prospešné, aby maloletý mal v čo najväčšej možnej miere kontakt so starou matkou, ktorá supluje úlohu starých rodičov zo strany matky, o ktorých maloletý nejaví záujem. Maloletý uvádza, že deda C. je opitý a v minulosti ho zbil a hodil o radiátor, stará matka je tak jediným starým rodičom, ku ktorému má maloletý po otcovi najbližší vzťah. Žiadal, aby odvolací súd prijal návrh starej matky tak, ako uviedla vo svojom podaní.

6. Stará matka doplnila informácie k odvolaniu. Poukázala na to, že nie je možné sa domnievať, že by rozsudok sp. zn. 8P/56/2020 bol pre ňu zárukou oprávneného styku s vnukom, poukázala na to, že sa neuskutočnil 29.05.2024 styk otca s maloletým, a to z dôvodu otcových pracovných povinností. Matka odmieta akúkoľvek výmenu termínov, tak ju otec splnomocnil k prevzatíu A., avšak ona spolu s partnerkou otca dňa 29.05.2024 prišli pre maloletého s tým, že nikto im neotváral, pokúšali sa dovolať na telefón maloletému, ktorý mu zakúpil otec, s tým, že po 5-tich minútach bol už nedostupný. Matka A. neustále telefón berie a bráni mu s otcom telefonovať. Až po 17,00 hod. sa dozvedeli od syna informáciu, že maloletý mal údajne črevnú virózu a nezúčastnil sa ani vyučovania. V ďalšom sa opätovne vyjadrovala v súvislosti s realizáciou styku otca s maloletým. Poukázala na to, že matka preukázala svoj nezáujem o to, aby sa uskutočnil styk so starou matkou, napriek jej vyjadreniam, že styk jej je umožňovaný a má neustále tendenciu porušovať rozhodnutia súdu, preto má za to, že jej žiadosť o úpravu styku s vnukom je opodstatnená.

7. Iné vyjadrenia do konania doložené neboli.

8. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“ v spojení s § 3 ods. 5 písm. a) CMP), po tom, čo zistil, že odvolanie bolo podané včas a oprávnenou osobou - navrhovateľkou ako starou matkou maloletého dieťaťa (§ 355 a § 357 CSP), prejednal vec nielen obsahom a dôvodmi podaného odvolania (§ 65 CMP), pretože konanie vo veci starostlivosti o maloleté dieťa možno začať i bez návrhu, postupom bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke odvolacieho súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP). Odvolací súd pritom dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné a rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne, preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

9. Pokiaľ ide o zisťovanie rozhodujúcich skutočností právne významných pre posúdenie dôvodnosti úpravy styku navrhovateľky - starej matky s maloletým, súd prvej inštancie v tomto smere vykonal dostatočné dokazovanie zamerané na zistenie skutkového stavu. Skutkové zistenia na základe vykonaného dokazovania dôsledne vyhodnotil, svoje rozhodnutie náležite v zmysle § 220 ods. 2 CSP odôvodnil. Keďže sa odvolací súd stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, konštatuje správnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia a na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia v zmysle § 387 ods. 2 CSP uvádza.

10. Predmetom konania prvoinštančného súdu je návrh navrhovateľky - starej matky na úpravu styku starého rodiča s maloletým v zmysle návrhu, a to teda na telefonický kontakt každý týždeň vo štvrtok v mesiaci počas celého roka od 18,00 hod. v dĺžke 30 minút bez prítomnosti matky maloletého a B. C. v miestnosti, kde prebieha hovor. Súd prvej inštancie návrh starej matky zamietol, pričom svoje rozhodnutie odôvodnil práve poukazom na najlepší záujem maloletého dieťaťa. Záujem dieťaťa však nie je pri úprave styku s blízkymi osobami jediným kritériom. Ďalším podstatným kritériom je to, že tento styk vyžadujú pomery v rodine. Zákon o rodine teda príkladne uvádza kritéria, ktoré sa zohľadňujú pri

určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa a na záujem maloletého dieťaťa odkazuje niekoľko ustanovení normatívnej časti Zákona o rodine. Právna úprava styku maloletého dieťaťa s blízkymi osobami plne rešpektuje ako prvoradé hľadisko záujem dieťaťa, akceptuje, že dieťa môže mať ku svojim starým rodičom alebo iným príbuzným silné citové väzby, keď tieto osoby mohli pomáhať pri jeho výchove už od malička a dieťa je na nich citovo naviazané a prerušenie stykov s nimi by mohlo narušiť stabilitu výchovného prostredia, jeho duševný a citový rozvoj. Súd zároveň, ale musí vziať do úvahy, okrem záujmu dieťaťa, aj to, že podľa § 30 ods. 1 Zákona o rodine majú rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa rodičia, ktorí majú právo vychovávať deti v zhode s vlastným presvedčením. Záujem dieťaťa však pri úprave styku s blízkymi osobami nie je jediným kritériom, keď druhou podstatnou podmienkou je, že tento styk vyžadujú pomery v rodine, pričom je potrebné zohľadňovať individuálne okolnosti konkrétnej rodiny. Pokiaľ sa blízke osoby dieťaťa s rodičom, resp. rodičmi dohodnú na stretávaní s dieťaťom, nepodlieha táto dohoda schváleniu súdu. Súd je oprávnený o otázke stretávania sa dieťaťa s blízkymi osobami rozhodovať len vtedy, ak nie je možné upraviť túto problematiku dohodou. Zo zákonného ustanovenia jednoznačne vyplýva, že na styk s blízkymi osobami sa ustanovenia o styku dieťaťa s rodičmi použijú len primerane.

11. Z obsahu spisu vyplýva, že v čase rozhodovania súdu prvej inštancie bol styk otca s maloletým dieťaťom upravený súdnym rozhodnutím a okrem styku bol upravený aj telefonický styk otca s maloletým. Rovnako bolo preukázané, že otec býva v spoločnej domácnosti so starou matkou maloletého a bolo preukázané teda, že stará matka sa s maloletým počas realizácie styku otca stretáva, to znamená, že právo starého rodiča na kontakt s maloletým v danom čase bol a aj naďalej je zabezpečovaný počas realizácie styku otca s ním. Táto možnosť realizácie styku starej matky počas styku otca s maloletým je navyše jej priebeh bezproblémový, keďže matka sa svojou prítomnosťou nezúčastňuje počas realizácie styku otca s maloletým, to znamená, že stará matka má zabezpečený nevyhnutný kontakt s maloletým potrebný pre rozvíjanie ich vzájomného vzťahu a na druhej strane zabezpečujúcej právo maloletého na realizáciu kontaktu aj s ďalšími blízkymi osobami. Druhá kumulatívna podmienka pre právnu úpravu styku blízkych osôb s maloletým podľa odvolacieho súdu nebola splnená, tak ako to správne vyhodnotil aj súd prvej inštancie.

12. Odvolací súd zdôrazňuje, že vzhľadom k tomu, že na úpravu vzťahu blízkych príbuzných s maloletým dieťaťom nie je právny nárok (ako je to naopak v prípade rodičov maloletého dieťaťa), ide iba o možnosť súdu upraviť takýto styk dieťaťa s blízkymi príbuznými alebo inými blízkymi osobami v prípade, že je to v záujme dieťaťa, ak to vyžadujú pomery v rodine, čo v danom prípade nebolo preukázané, preto rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil ako vecne správny.

13. O trovách konania rozhodoval odvolací súd podľa § 52 CMP v spojení s § 396 ods. 2 CSP.

14. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).